

RUORISSA JA PUNAISELLA MATOLLA!

Pauli Saastamoinen kertoo, Tipe kirjoittaa muistiin

Kuva on Finnmerchantista 60-luvulla, Pauli siinä seisoo keulapakalla yztsikissä komeiden jääveistosten ympäröimänä.

Juttelimme tässä hiljattain Paulin kanssa puhelimesta. Kävimme läpi päivän uutiset ja ajankohtaiset kun muistin mainita hänen kirjeessä laittamastaan hyvästä valokuvasta. Kuvasta joka on tässä ylhäällä. Siinä Pauli seisoo Finnmerchantin keulapakalla yztsikissä paksu turkki yllään ja tähystelee valppaana eteenpäin. Laiva on kauttaaltaan paksussa jäässä. Pauli kertoi muistavansa hyvin tuon kuvanottotilanteen. He olivat lähestymässä Kieliä ja takana oli parin päivän myrskyinen Itämeri jossa nuo jääkoristeet olivat tulleet.

Kerrottuaan tuosta kuvanottotilanteesta Pauli piti pienen tauon ja jatkoi sitten hetken kuluttua, ”juolahti tässä juuri mieleen toinenkin Finnmerchanttiin liittyvä yztsikkijuttu, onko sulla aikaa kuunnella” Pauli kysyi, ja olihan minulla tietenkin aikaa. Ja niin Pauli alkoi kertoa:

”Tämä tapaus sattui Atlantin toisella puolella. Olimme menossa mahdollisesti Albanyyn, en ole varma koska siitä on niin kauan aikaa. Sinnehän mennään kanavaa tai jokea pitkin. Kanava-ajoa on yli vuorokauden New Yorkista jos oikein muistan. Kuluva talvi oli myös Amerikassa kylmä, tuolloin tapahtuman aikaan tammikuussa oli pakkasta yli 20 astetta. Olimme 12-4 vahdissa jota myös koiravahdiksi mainittiin. Vahtikaverina oli Erkki, sukunimeä en viitsi mainita. Pidimme silloinkin yztsikkiä keulapakalla. Tunti yztsikissä, tunti ruorissa, näinhän meidän olisi pitänyt Erkin kanssa vuorotella. Mutta Erkkiä ei kelpuutettu ruoriin. Hän oli nautiskellut vähän viinaksia ja vahdin alettua meni ensimmäisenä ruoriin. Siellä rempseä käytös ja viinan vieno tuoksu olivat paljastaneet Erkin tilan. Ja niin hän joutui yztsikkiin koko vahdin ajaksi ja minä ruoriin. Eihän se mitään kivaa ollut, seistä neljä tuntia ruorissa ja olla tarkkana. Harmittelin sitä styyräilessäni pitkin jäistä kanavaa, mutta kun tarkemmin asiaa mietin tuli Erkkiä sääli. Hänellä se vasta kova jobi oli, seistä ulkona pakalla kylmässä ja tähystää öistä kanavaa. Eikä tämä hänelle pahinta ollut vaan se, että viinan vaikutus alkoi pikkuhiljaa hävitä. Tiedättehän tunteen kun ryypyn välit käy liian pitkiksi tai viina alkaa loppua. Silloin hurmaava ja autuas olotila muuttuu ensin pieneksi levottomuudeksi, sitten seuraa pientä päänkivistystä, rauhattomuutta ja mitä kaikkea siinä tuleekaan, onko tuttua. Silloin siirrytään kankkusen puolelle eikä vitsitkään enää naurata. No, näitä miettiessäni ajattelin, että kyllä minä tämän ruorihukin kestän, Erkiltä yztsikki vaatii enemmän.

KOVA OLI VAHTI...

No, viimein vahti loppui. Kippari, joka oli ollut osan vahtiajasta brykällä, sanoi alas lähtiessään: "Saastamoinen, tulkka käymä salonki vahtiloppu". Ja niin minä menin brykältä suoraan salonkiin jossa kippari jo odotteli. Sisään astuttuani seisahduin oven pieleen. Kippari nousi tuoilta, käveli baarikaapin luo ja sanoi: "teillä olla kovavahti, tässä tule pikkasen palkka". Sitten hän kaatoi ottamastaan viinapullosta pitkän lasin täyteen. Pulloon ei jäänyt kuin noppa pohjalle. Sen jälkeen hän ojensi lasin minulle ja sanoi "menkkä nyt ahteri".

Astelin varovasti ahteriin, olin tietenkin heti kongille päästyäni hörpännyt lasista vähän ettei aine vain läiky kävellessä. Messissä join lisää ja otin kahvia kyytipojaksi, samalla kehuskelin pojille palkintoa. Arvaatte varmaan että tilanne jatkui tätä rataa kunnes lasi tyhjeni. Sitten viinaa piti saada lisää. Yleensähan sitä laivasta löytyy ja niin löytyi silloinkin. En siis malttanut lopettaa juomistani siihen lasilliseen. Arvaahan sen että huonostihan minulle siinä kävi parin seuraavan vahdin kanssa, vedin nimittäin ne pystyyn.

Tästä oli seurauksena että jouduin punaiselle matolle. Jos joku ei tiedä mikä se on, niin se oli sen aikainen kurinpidollinen menettely. Siinä kapteeni suoritti syytetyn kuulustelun yleensä laivan salongissa luottamusmiehen ja jonkun päällystön jäsenen läsnäollessa. Tilaisuudesta tehtiin raportti joka lähetettiin kauppalaivaston kurinpitolautakunnalle joka käsitteli sen ja antoi rangaistuksen jos näki sen aiheelliseksi. No, siellä minä seisoin "punaisella matolla" melkein samoilla jalansijoilla kuin viinalasia hakiessani. Nyt olin vain hieman häpeissäni ja allapäin. Ainoat sanat mitkä puolustuksekseni sanoin olivat, että olen vain heikko ihminen ja kapteenin tarjoaman ison lasillisen innoittamana en malttanut lopettaa juomistani oikealla hetkellä.

Raportti meni kurinpitolautakunnalle. Sain sieltä aikanaan varoituksen jota pidin oikeutettuna. Eräs erikoinen seikka minkä siellä salongissa huomasin oli, että kipparin melkein aikuinen tyttö oli kuuntelemassa "oikeudenkäyntiä" verhon takana. En viitsinyt asiasta mitään mainita, mutta ohjeiden vastaistahan se oli. Mieleen tuli myöhemmin, että olisko kippari näin halunnut esitellä työlleen oikeudenkäyttöä ja kurinpitoa laivassa. Jos niin oli, niin minähän olin loppujen lopuksi ollut tärkeässä roolissa siinä pää alaspäin punaisella matolla seistessäni."

Tähän päätti Pauli kertomuksensa Finnmerchantin ystävyyshommista ja sen seurauksista.

Pauli lähettää kaikille tutuille seilauskavereilleen hyvän syksyn toivotukset!

Finnmerchant oli komea laiva. Se edusti upeasti Suomea maailmalla kulkiessaan. Kuva Huru-Ukon kokoelmasta.